

SEQUOIA DIN CARAȘ-SEVERIN

Copacii giganti de sequoia sunt printre cei mai înalți arbori în prezent de pe Pământ.

Proveniența numelui de „sequoia” vine de la liderul indienilor Cherokee Sequoyah. El este omul care a inventat un alfabet unic, învățându-și poporul să scrie și să citească. Una din primele cărți care a fost scrisă în limba Cherokee este Biblia.

Există trei tipuri de arbori sequoia, ca de exemplu: „Sequoia Sempervirens”, „Sequoia Giganteum” și „Metasequoia”.

În Caraș-Severin există două locuri care adăpostesc arborele „Sequoia Giganteum”. Unul se află în Zona Turistică Băile Herculane, iar celălalt în Zona Turistică Semenici.

Parcul Național Semenici Cheile Carașului este fascinant și pentru faptul că lângă Cantonul Navesu Mare găzduiește un arbore „Sequoia Giganteum”, care are o circumferință de 5,6m și o înălțime de aproximativ 50m. Se găsește doar un singur sequoia, deoarece acest arbore are dificultăți în a se reproduce în mediul natural și în special prin cultivare. Aceasta se datorează necesității unui sol mineral bine irigat și a unei expunerii totale la soare.

Nu pot omite faptul că focul

este în fiecare an principala problemă pentru vegetație. Interesant este că el nu afectează cu nimic creșterea arborelui sequoia. De altfel, focul generează aer cald, care accelerează deschiderea conurilor și eliberarea unor cantități mari de semințe peste solul optim dezvoltării vâstarilor. Cenușa de la sol protejează semințele și de radiațiile ultraviolete.

În general această specie de arbori crește în mai multe locuri din SUA, la o altitudine de peste 2000 de metri, dar cu toate acestea sequoia

ne dovedește că este capabil să se dezvolte și în condițiile unei altitudini reduse de aproximativ 600-700 m.

Pentru turiștii care nu știu exact unde se află acest arbore și au dorința de a-l vizita, recomandat ar fi ca excursia să fie organizată toamna, fiindcă drumul care duce spre acesta nu este semnalizat corect, prin indicatoare corespunzătoare, iar vegetația rărită de la finele acestui anotimp îl va face mai ușor de găsit. Nu întâmplător spun acest lucru, ci din propria experiență.

Maria Calina

UREDNIȘTVO:
ISSN KOD 1841-9925
Počasni glavni urednik: prof. Milja RADAN
Glavni urednik: Ivan DOBRA
Urednici: Lina TINKUL; Daniel LUKAČELA;
Slavica-Marija MUSELIN; Marija LACKIĆ; Marija ĐURKICA
Tehnoredaktor: Zlatko Nikola URSUL
Fotoreporter i grafički dizajn: Ljubomir RADAN
Adresa: Carașova 22, Caraș-Severin, 327065 România
Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146
E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com
Web: www.zhr-ucr.ro

REDACȚIA:
COD ISSN 1841-9925
Redactor principal onorific: prof. Mihai RADAN
Redactor principal: Ivan DOBRA
Redactori: Lina TINCUL; Daniel LUCACELA;
Slavița-Maria MUSELIN; Maria LAȚCHICI; Maria GIURCHIȚA
Tehnoredaktor: Zlatko Nikola URSUL
Fotoreporter și designer: Liubomir RADAN
Adresa: Carașova 22, jud. Caraș-Severin, 327065 România
Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146
E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com
Web: www.zhr-ucr.ro

U OVOM BROJU / ÎN ACEST NUMĂR:

DVOJEZIČNO GLASILO KARAŠEVSKIH I TAMIŠKIH HRVATA
PUBLICAȚIE BILINGVĂ A UNIUNII CROAȚILOR DIN ROMÂNIA

Godina: XXII
Broj: 118.
Travanj 2015.
Anul: XXII
Nr.: 118
Aprilie 2015

KLOKOTIČKI „KATANE” – STRAŽARI BOŽJEGA GROBA

nastavak u 2. str.

KLOKOTIČKI „KATANE“ – STRAŽARI BOŽJEGA GROBA

Mještani sela Klokotiča postali su jedinstveni u ovim našim krajevima po tome što su uspjeli spasiti jednu dosta staru crkvenu tradiciju koja se je sačuvala tijekom godina i koju nije čak ni komunizam uspio smaknuti, a to je stražarenje kod Božjeg groba.

Čuvanje Kristova groba počinje od Velikog petka i traje sve do ponoćne sv. Mise na Veliku subotu. „Katane“, kako nazivaju Klokotičanje čuvare Kristova groba, su uspjeli zadiviti i ove godine stanovnike sela i goste koji su došli u posjet svojim prijateljima i rodbini samim time što nastavljaju tradiciju svojih predaka. To su mladići koji su prije par godina ušli u tu službu, poslije završetka OŠ pa sve do dobi kada bi postali „regnuti“, dob poznata kao zadnja godina stražarenja, prije polaska u vojsku. Ove godine, kao i lanjske, zbog malog broja mladića, za stražarenje kod Božjeg groba bili su uzeti i učenici iz VIII razreda OŠ Klokotič.

Kao „katane“ odjenu se u narodnu nošnju svake godine sve do punoljetstva. Muška tradicionalna nošnja koju imaju mladići kao stražari kod Kristova groba razlikuje se od svečane po tome što ima crne vunene čarape navučene preko hlača do koljena. Preko čarapa, ispod koljena, neki mladići, čuvajući još uvijek tradiciju svojih predaka, imaju stavljene i „šerenjale“. Obavezno toga dana imaju i crne cipele i bijele lajbere (danas oni koji nemaju mogu posuditi iz Karaševa, od prijatelja ili rodbine koja još te lajbere ima). U rukama, prilikom smjene straže i kod stražerenja Kristova groba, drže ukrašene drvene puške.

Stražarenje kod Božjeg groba počinje na Veliki petak, prije početka službe čitanja Muke Kristove koja počinje u 15:00 i „katane“ ostaju tu sve do navečer, do oko 21:00, kada svećenik uzima Presveti sakrament iz prostorije u crkvi gdje je lijepo okićen Kristov grob i nosi u sakristiju, gdje

ostaje do sutradan. Na Veliku subotu, svećenik uz pratnju ministranata i „katana“, ponovo izlaga Presveti sakrament kod Božjeg groba gdje ostaje zatim sve do sv. Mise u 23:00.

Simbolika današnjih „katana“ je oponašanje prvobitnih vojnika koji su morali čuvati Isusov grob, kao svoj vlastiti život. Nije lako niti našim „katanama“ toliko sati provesti

koji moraju promijeniti svoje kolege čekaju u sakristiji ili stoje u blizini crkve. Vođa ulazi s „katanami“ i dvojicom ministranata iz sakristije, a klanjateljima i moliteljima na Kristovom grobu glasno viče „Straža!“. Prisutni vjernici se u tom trenutku odmaknu s puta i naprave mjesta kako bi „katane“ stigli kod Kristova groba i promijenili stražu. Prilikom smjene

vođa izgovara glasno:

„Straža stara, straža nova, jedan korak na lijevo i na desno! Straža stara predaje stražu, straži novoj“. Jedan od dvojice stražara koji su čuvali Kristov grob, kaže: „Predajem ti mrtvo tijelo Isusa Krista, razumel?“ Ovaj drugi koji preuzima stražarenje odgovara: „Razumel!“ Dok to izgovaraju, skrste svoje drvene puške, a vođa kada glasno rekne „Straža stara zamnom!“, „katane“ tek tada krenu.

I tako to se odvija cijeli dan na Veliki petak.

Na Veliku subotu, isto odjeveni u narodnoj nošnji, „katane“ budu na okupu kod crkve negdje oko 16:00, mijenjajući stražu poslije izlaganja Presvetog sakramenta kod Isusova Groba, isto kao i na Veliki petak. Oni su tu sve do poslije sv. Mise u

nastavak na 3. str.

u karaševskoj narodnoj nošnji, biti u šutnji i molitvi kod stražarenja Božjeg groba. Smjena straže na Veliki petak vrši se sve na 15-20 minuta. Stražu sačinjavaju dva mladića i vođa koji je, po običaju, najstariji i uvijek ide mijenjati svoje katane uz pratnju dvojice ministranata. Do Božjeg groba nose drvene puške na ramenima, a dok tu stoje drže ih u rukama. Katane

continuare din pag. 10

În data de 25 septembrie 2009 s-a prezentat consilierilor locali un filmuleț despre o fabrică de deșeuri din capitala Suediei, Stockholm. Parcă și văd cum s-a derulat prezentarea: „N-ar fi rău, nu-i așa, stimați consilieri, că doar dumneavoastră sunteți oameni umblați... cine mai avea prin anii 90 pașapoarte de-alea, cum ați avut domniile voastre, de puteai să mergi în voie prin toată Europa? N-ar fi rău, spuneam, dacă s-ar construi o fabrică de genul acesta AICI, la dumneavoastră în comună! Că doar, dumneavoastră ați văzut atâtea... lumea civilizată. Gândiți-vă, numai, la avantajele unui parteneriat! Un procent SEMNIFICATIV din câștigurile fabricii, care nu va fi deloc neglijabil, va fi orientat către Primăria Lupac. Iluminatul public în comună va deveni GRATUIT și e limpede de înțeles că PRIORITATE la angajări vor avea locuitorii comunei. Pe lângă toate acestea Primăria Lupac, în calitate de partener, va primi locuri în consiliul de administrație al uzinei. Ei, ce ziceți?“ Ce să mai...vis! Să-ți tot dorești fabrici de astea!

Însuflețit de vorbele pline de optimism, Consiliul Local Lupac hotărăște cedarea a cinci hectare de teren din domeniul public pentru construirea fabricii, urmând ca alte cinci hectare să fie atribuite acesteia în cazul în care va fi nevoie pe viitor. Doar așa, dacă va fi nevoie... Curios este că pe 23 februarie 2010, cele cinci hectare (sau maxim zece) se transformă miraculos în...52 de hectare! Și asta nu printr-o ședință de magie, cum ați fi tentați a crede, ci printr-o ședință ordinară de consiliu local. Atunci s-a aprobat scoaterea a două terenuri din domeniul public al comunei. Unul cu o suprafață de 42 ha, iar altul de 10 ha, ambele din Cf nr. 208. Acestea, chipurile, urmau să fie destinate firmelor dornice să investească și să-și desfășoare activitatea acolo, pe lângă noua uzină. Însă, marele iluzionist, Consiliul Județean Caraș-Severin se pregătea pentru construirea unui depozit central megalitic de colectare a gunoierului menajer din întreg județul, căruia, eufemistic, i se mai spunea și „deponu ecologic“. Drăguț, nu?

Odată primită ștampila pe cerere, marele vânzător de iluzii a trecut la pasul doi – „informarea“ populației. Nu pentru că și-ar fi dorit expres lucrul acesta (să fim serioși!), ci pentru că trebuia respectat un protocol contractual al Comisiei Europene. Prin urmare, pe 10 mai 2010 se organizează o mini șezătoare în incinta Primăriei Lupac, la care trebuiau să participe: o delegație a CJCS, câțiva dintre consilierii Consiliul Local (cei care știau cum stau treburile) și câțiva dintre cunoscuții acestora, chemați să umple rândurile. Nu de alta, dar trebuia să se respecte, domnule, cumva protocolul ăla...

Urma, deci, să se țină în tihnă o prezentare, faină de tot, despre deponu. Cu oameni de soi, nu așa... Dar, fleoșc, informația se scurge cumva de la sursă și ajunge la urechile oamenilor simpli din Lupac. Așa că, hodoronc-tronc, apar și terchea-berchea ăștia, în număr mare și pe nepusă masă, acolo, la locul faptei. Ca să văză și ei ce li s-o pregătit! Brusc, cămăruța de la Primărie deveni neîncăpătoare, iar prezentarea, aia faină, știți voi...trebui să se mute la cămin. Da, la căminul cultural, fiindcă era și încăperea mai mare, dar fiindcă și expunerea aceasta avea șanse să devină, să-i zicem, un fel de act cultural. Nu durează, însă, nici zece minute și delegația (aia, de-o venit cu prezentarea!) e scoasă afară în fluierături, huiduieli și alte vorbe părunse...de cultură, dar nu de aia literară, ci de aia...organică, dacă mă înțelegeți!

Nicio problemă, delegația nu se lasă deloc intimidată și mai vine de trei ori la Lupac. Tot ca să prezinte... Însă, reacțiile sunt aceleași. De fiecare

dată lumea se adună în număr mare doar pentru a-și arăta revolta față de proiect, nicicum să asiste la prezentare. Dar cum ștampila Consiliului Local Lupac se regăsea pe cerere, și cum delegația și-a făcut datoria încercând să prezinte populației planurile viitorului deponu, se putea considera că au fost îndeplinite condițiile pentru demararea lucrărilor la proiect. Ceea ce s-a și întâmplat.

Dacă în tot acest timp șeful Consiliului Județean, domnul Sorin Frunzăverde nu a găsit de cuviință să vină, nici măcar o singură dată, la Lupac să clarifice nedumeririle oamenilor, își face, în schimb, timp pentru a chema presa la inaugurarea lucrărilor la viitorul deponu, pentru a se fâli cu realizările instituției pe care o cărmuiește. Printre altele, iată ce a declarat atunci domnia sa: „Am excavat sute de mii de metri cubi aici, pentru a reuși să gestionăm deșeurile Caraș-Severinului în condiții moderne, care se bazează și sunt impuse

de legislația europeană, și observați că nu este întâmplător volumul de lucrări de circa 60 de milioane de euro ce se desfășoară aici. Vor mai fi trei stații de sortare intermediară la Pojejena, Bozovici și Oțelu Roșu, dar efectiv lucrările importante se desfășoară aici, pe acest platou, lângă Lupac, unde vom depozita toate deșeurile din întregul județ. Și eu cred că și din județele limitrofe“. Când începuseră protestele la Lupac, lumea era îngrozită de proporțiile viitorului deponu. E cam greu să digeri faptul că întreg județul își va depozita gunoierul menajer la căpătâiul tău. Judecând, însă, după ceea ce crede edilul șef al județului nostru, Lupacul ar avea toate șansele să crească dintr-un centru județean de management al deșeurilor, într-unul regional, unde până și județele vecine își vor arunca gunoaiile! Mă scuzați, deșeurile!

Iar despre noi, cică, să fim sănătoși!

Daniel Lucacela

nastavak s 9. str.

državnu olimpijadu odlazilo više od tridesetak učenika. To su ujedno bile i godine kada je razina poznavanja hrvatskoga jezika i književnosti bila na odličnoj razini. Nadamo se da to neće ostati samo kao povijesni podatak, već da će doći do poboljšanja.

Niže su prikazane tabele s dobivenim nagradama no osim navedenih učenika zapažene rezultate su na ovogodišnjoj Nacionalnoj fazi olimpijade hrvatskog jezika i književnosti ostvarili još i Filca Georgiana-Milița, učenica 7. razreda iz Osnovne škole Klokotić, Mihăilă Ivana-Marika (7. razred, Dvojezična gimnazija iz Karaševa) te Lațchici Marica Iadranca (7. razred, Osnovna škola iz Lupaka). Nama preostaje da čestitamo svim sudionicima, a pogotovo pobjednicima te da im zaželimo

dobro i plodno učenje za daljna natjecanja iz materinskog jezika. Zahvale i čestitke idu i profesorima hrvatskog jezika koji su pripremali učenike. Zahvaljujemo Zajedništvu

Hrvata u Rumunjskoj na osiguranom prijevozu i rumunjskom ministarstvu školstva na poklonima.

Vidimo se sljedeće godine!

Maria Lațchici

DESPRE PROIECTELE UNIUNII EUROPENE ÎN COMUNA LUPAC

Când în proximitatea zonei tale dai cu ochii peste afișele Uniunii Europene, te bucuri, fiindcă urmează să se înfăptuiască ceva.

Te bucuri, fiindcă ști că vor fi demarate lucrări cu bani europeni, cu termene precise de execuție, în urma cărora ai barem certitudinea că ceva se va schimba în bine. Ceva care te va face să te simți mai aproape de normalitatea țării din vest.

Un astfel de anunț inscripționat pe un panou din tablă și-a făcut apariția pentru prima dată în comuna Lupac cu vreo trei ani înainte de aderarea României la UE. S-a asfaltat atunci șoseaua comunală Clocotici – Carașova, șosea care scurta considerabil distanța între cele șapte sate croate. O realizare de 495 de mii de euro, deosebit de utilă și apreciată de locuitorii acestei zone.

La o distanță de zece ani se ivește o altă înștiințare de acest fel. Comparativ cu proiectul precedent se anunță o sumă simțitor mai mare. 2,5 milioane de euro sunt alocați din fonduri europene, cu o mică contribuție și din partea autorității locale, pentru realizarea unui proiect de infrastructură în satul Clocotici. La sfârșitul acestui an când, după termenul stabilit, vor fi terminate lucrările, sătenii, beneficiari ai proiectului, vor avea canalizare, cămin

cultural restaurat și încă o șosea de legătură cu drumul județean. Fără dubii, util pentru locuitorii zonei!

Dar, nu despre aceste proiecte vreau să vorbim acum, ci despre un altul. Unul special...

De niscaiva vreme stă agățată

pe peretele corpului nou al primăriei din Lupac un banner care, cu litere de-o șchioapă, anunță zeci de milioane de euro investite într-o lucrare de anvergură pe hotarul comunei. Bannerul a apărut abia după un an de la demararea lucrărilor la controversatul proiect „Sistem Integrat de management al deșeurilor în județul CS”. Dacă pentru proiectele de mai sus am intuit bucuria oamenilor, în primul rând pentru utilitatea lor, în cazul proiectului de față, raportându-ne strict la sumele alocate și urmând logica ierarhizării stărilor afective ale

omului, populația trebuia să se afle în culmea fericirii. Însă, n-a fost deloc așa.

Puțini printre noi sunt cei care nu s-au intersectat, măcar o dată, cu unul dintre agenții de asigurări de viață. Știți voi, aceia care îți succesc mințile de te pomenești proprietar peste o poliță de hârtie, pe care o vei tooot plăti cu bani grei până la pensie, în speranța că-ți vei duce mai ușor bătrânețile. Mulți dintre acești agenți, în relația cu clientul (sau victima, după caz!), apelează la un vicleșug de marketing, prin care îți prezintă doar lucrurile pozitive ale produsului destinat vânzării. Neajunsurile acestuia sunt voit omise. Ți se arată, spre exemplu, nuferii. Despre mocirla de pe fundul lacului, în schimb, nu ți se suflă o vorbă.

Cu aceleași abilități de agent de vânzări a operat și Consiliul Județean, în cazul de față ca ordonator de proiect, în relația cu Consiliul Local Lupac. Sau, mă rog, cu unii dintre membrii săi de bună credință.

Dar, haideți să reconstituim șirul evenimentelor care au precedat apariția acestui banner!

continuare în pag. 11

nastavak s 2. str.

23:00, kada najstariji od njih, kojima je stražarenje ove godine bilo zadnje, konačno mogu reći da im je služba kao „katane” završila ove godine ulaskom u crkvu poslije procesije kroz selo s Presvetim sakramentom. A njihovi kolege slobodno mogu udahnuti i reći „imam i na godinu ješte da se uprimenim”. Oni koji ne mogu više stražariti iduće godine, shvate kako vrijeme i godine brzo prolaze i s osmjehom na licu sjećaju se prve godine straže, ohrabrujući svoje kolege da se isplati odjenuti u tradicionalnu karaševsku nošnju prigodom stražarenja, jer na taj način svjedoče svoju vjeru i njeguju tradiciju u našim krajevima. Nekim mladićima je to jedinstvena prilika biti tako odjenuti i ponosni su u trenutku kad vlastitu sliku stave pored slike tate odjevenog kao „katana”.

Ne zna se točno od kada postoji ova tradicija u našim krajevima, izgleda da se u Klokotiču davno ukorijenila, jer vjernici ove župe kažu kako su oni to tako zapam-

tili od svojih „stari” i da se stražarenje prenosilo s generacije na generaciju sve do naših dana. Nadamo se da će i opstati u sljedećim godinama, jer je stražarenje ujedno i svjedočanstvo vjere mještana toga sela te njihovo poštovanje prema svemu što nam je još preostalo od naših predaka.

Zato dragi čitatelji Hrvatske grančice, kad god imate priliku dođite na Veliki petak i na procesiju u Veliku

subotu i vidite kako to stražarenje izgleda i koja je to lijepa slika još jednog običaja vjernika iz Klokotiča. Divno je vidjeti mlade kako nastavljaju tradiciju čuvanja Božjega groba, jedinstvenu u kraju, koju su jedino karaševski Hrvati iz Klokotiča uspjeli sačuvati. Ovaj običaj, pored mnogih drugih, još je jedno bogatstvo koje ima riznica karaševskih Hrvata.

Slavica Muselin

„Katane” u procesiji na Veliku subotu

ȘCOALA NR. 2 DIN CARAȘOVA ȘI CELE DOUĂ CERERI ALE PĂRINȚILOR ELEVILOR

În prezent există două cereri ale părinților elevilor de la Școala Nr. 2 Carașova în legătură cu modalitatea de funcționare a acestei unități școlare.

Prima dintre ele a fost elaborată în urma deciziei Inspectoratului Școlar Județean Caraș-Severin de a comasa, începând cu anul școlar 2015-2016, două școli din comuna Carașova, anunț comunicat și de către directorul Liceului Bilingv aleșilor locali într-o ședință a Consiliului Local Carașova de la începutul acestui an. Printre altele, Inspectoratul Școlar Județean și-a motivat solicitarea de comasare a Școlii Nr. 2 Carașova și a Școlii Primare labalcea prin faptul că ambele au un număr redus de elevi, iar în cazul finanțării per elev, conform noii Legi a Educației, acestea nu ar dispune de fonduri suficiente pentru asigurarea salariilor personalului didactic și auxiliar și a celorlalte cheltuieli de funcționare. Îngrijorați de iminența comasării Școlii Nr. 2 și,

implicit, de soarta propriilor copii, părinții elevilor s-au adresat mai întâi președintelui UCR, care deținea în momentul respectiv și funcția

UCR solicită Inspectoratului școlar, în numele părinților elevilor, înființarea școlii cu limba de predare croată, începând cu anul școlar 2015-2016, în locul unității școlare cu limba de predare română. Formulând această solicitare, Uniunea Croaților din România a transmis Ministerului și Inspectoratului dorința părinților. Și nimic altceva. Voința părinților a fost exprimată în tabelele anexate cu semnătura acestora și datele personale, tabele pe care părinții le-au completat și ulterior adus la sediul UCR, pentru a fi transmise autorităților compe-

tente. Principalul argument care a stat la baza unei astfel de solicitări, argument agreat deopotrivă de părinți și de președintele UCR, a fost adresa nr. 50/03.03.2015 prin care

de primar al comunei Carașova, pentru a găsi împreună o soluție favorabilă în legătură cu viitorul școlii menționate. Astfel a luat naștere adresa nr. 50/03.03.2015 prin care

continuare în pag. 6

DOBRI PASTIR

Svi mi danas živimo u vremenu kada se jako vrednuje osoba.

Oblačimo ju, pišemo o njoj i istražujemo ju više nego ikad. Međutim, u gradovima nitko više nije važan, svi smo samo broj i masa bez lica.

Kada se pita majku koliko ima djece, ona odmah krene: imamo Ivana, Petra, Mariju, Martu... za majku oni nisu broj nego osobe! To je poruka Dobroga Pastira: "Ja poznajem svoje ovce i one poznaju mene."

Evropa je prije 1800 godina imala svoje "Bogove". Nijemci svoje, Rumunji svoje, Slaveni svoje. Međutim, kad u Evropu stiže kršćanstvo, svi oni ostavljaju svoje "Bogove" i uzimaju Isusa Krista. Zašto? Baš zato jer Krist vrednuje osobu. Njzinu kulturu, tradiciju, obitelj, majčinstvo i očinstvo, glazbu i sliku, povijest i budućnost, smrt i viječni život... od toga trenutka se Evropa razvija sve do danas u najciviliziraniji i najrazvijeniji dio svijeta! I danas vodi... jer je stvorila uvjete da osoba, obitelj da sve od sebe!

Danas, kada se pomalo govori o zastarjeloj Evropi, kontinentu bez djece, bez vjere i s velikim razlikama između bogatih i siromašnih, se mora koristiti isti lijek! A to je vjera u onoga Krista Pastira komu su svi jednako važni! Nema drugoga puta!

Jedan kratki primjer. Ima skoro već deset godina da u Evropi više nitko ne govori da Boga nema (berem oni koji imaju malko knjigu i pamet). Svi počinju govoriti da vjeruju na svoj način, da traže, ali da nemaju iskustvo susreta s Njim. Zašto takva promjena nakon komunističkog ateizma koji je definitivno odbacivao Boga? Zato jer nitko ne voli da mu

se kaže da nije osoba, da nije čovjek, da je samo biološka slučajnost, da su njegova djeca "majmunje" koji zbog evolucije govore... Ma koliko čovjek bio nevjeran, on ima iskustvo OSOBE i SVETOGA MJESTA. Vidi i on da je mjesto gdje je prvi put poljubio djevojku koja mu je postala žena posebno mjesto...rado odlaze tamo...mada nije u životu bio u Mariji Radni, on ipak vidi da su neka mjesta posebna... kao što je kuća u kojoj si se rodio, kao što je prijatelj, kao što je dobročinitelj!

Čovjek dakle mora biti svjestan i svoje duhovne duše. Ako nije, onda to u životu jako boli...čovjek se izgubi! Ne samo Isus nego smo i mi Dobri Pastiri jedni za druge.

Samo oni koji se poznaju i zajedno žive kulturu i vjeru, samo oni imaju DOMOVINU! Moje selo! Moj sokak! Moja Crkva! Ovi drugi u gradovima imaju samo "pašnjake" samo polje

na kojemu pasu kakon ovce! Onda se čudi da se krađe, zatvaraju fabrike i gradovi izgledaju isto kao prije 20 godina! Da! Jer ih nitko ne voli, nego iskorištava.

Isus kaže da je to razlika između pastira i onoga koji samo čeka da pokupi dnevnicu: svijest da smo svi pred Bogom jednako vrijedni i ljubljeni!

Dr. theol. Davor Lucacela

OTKUKANJE, OBIČAJ KARAŠEVAKA ZA ĐURĐERVDAN

Kao i drugi običaji, i običaj otkukanja ima u Klokotiču svoju specifičnost.

Za Đurđevdan, postojala je tradicija da se obavezno jela hrana od janjeta i domačica bi spremala tijesto od kojega se je pravio poseban kruh, poznat mještanima kao „kukavička“. Ovakav kruh je bio različit od svakodnevnoga po tome što je bio okruglog oblika i slađeg okusa, a preko kruha bio je stavljen ispleteni vijenac od vrbe i svinduka (svinduk bi se stavljaao kako bi ovce bile mliječnije). Vijenac

se je inače morao vući zajedno s „kukavičkom“ i otkinuti kod „otkukanja“

Otkukanjem zapravo i započinje slavlje toga dana. Domaćica ustaje rano ujutro na Đurđevdan i skuha jelo koje posprema u košarice i onda cijela obitelj kreće prema salašu, mjestu gdje se otkukanje odvija. Iznad ulaza u „košaru“ (mjesto gdje spavaju ovce) okiti se zelenilom, vrbom ili pak gaborom,

simbolima odganjanja od stoke svega što je zlo. Taj dio kićenja „košare“ obavlja onaj ukućanin koji ujutro pusti ovce na pašu, gdje ih čuva do oko 10:00, vrijeme kada ostali članovi obitelji moraju već biti kod salaša jer stado dolazi u staju. Mliječne ovce budu mužene po povratku s paše, po prvi put i isto tada budu odbijeni janjci. Nakon toga slijedi „otkukanje“ i molitva prije ručka, posvećena sv.

nastavak na 5 str.

ODRŽANA DRŽAVNA OLIMPIJADA HRVATSKOGA JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI

Početkom travnja, od. 6. do 09. travnja, u gradu Piatra Neamț održana je državna olimpijada iz hrvatskoga jezika i književnosti.

Mali gradić Piatra Neamț, u županiji Neamț, ugostio nas je četiri dana i organizatori su se pokazali kao vrlo ljubazni domaćini. Smatramo da je potrebno ukratko navesti neke glavne značajke ovoga grada. Piatra Neamț se nalazi u zapadnom djelu rumunjske povijesne pokrajine Moldavije. Grad je smješten u dolini rijeke Bistrice na mjestu gdje rijeka izlazi iz karpatskog dijela toka na zapadu u dolinski ka istoku. S tim u vezi se i razvio grad Piatra Neamț, kao „uvar“ doline i prijelaza iz Moldavije u Transilvaniju na zapad. Odlazak u

PREMIUL I

Nr. crt.	Numele și prenumele	Clasa	Școala de proveniență	Prof. pregătitor	Nota finală	Premiul
1.	IOVANAC M. ANA - MARIA	VII	ȘCOALA GIMNAZIALĂ CLOCOTICI	LUCACELA B. MARIAN	9,95	I
2.	MATEIN M. MARIA	VIII	ȘCOALA GIMNAZIALĂ LUPAC	LUCACELA GH. MARIAN	9,80	I
3.	BEUL M. BIANCA MIAHELA	XII	LIC. TEORETIC BILINGV ROMÂNŌ-CROAT CARAȘOVA	MIȘTOIU ALINA	9,50	I

PREMIUL II

Nr. crt.	Numele și prenumele	Clasa	Școala de proveniență	Prof. pregătitor	Nota finală	Premiul
1.	ȘERA G. MARIAN EDUARD	VII	ȘCOALA GIMNAZIALĂ LUPAC	LUCACELA G. MARIAN	9,80	II
2.	MIHAILĂ GH. ALEXANDRA ANA-MARIA	VIII	LIC. TEORETIC BILINGV ROMÂNŌ-CROAT CARAȘOVA	DOGARIU MARIA	9,70	II

PREMIUL III

Nr. crt.	Numele și prenumele	Clasa	Școala de proveniență	Prof. pregătitor	Nota finală	Premiul
1.	BANAC P. MIRIANA	VII	ȘCOALA GIMNAZIALĂ CLOCOTICI	LUCACELA B. MARIAN	9,75	III
2.	CERVENIAC M. ATEYA	VIII	LIC. TEORETIC BILINGV ROMÂNŌ-CROAT CARAȘOVA	DOGARIU MARIA	9,60	III

grad laši bio je svojevrsan podsjetnik za one učenike koji završavaju osmi razred osnovne škole ili četvrti razred srednje škole, znači za one koji imaju pred sobom završne provjere. Podsjetnik u smislu rumunjskog jezika, književnosti i kulture, ali i povijesti.

Naime, sam grad kao i okolica prepuni su povijesnih zgrada, crkava, tvrđava, muzeja i spomen-kuća velikana rumunjske književnosti. Spomenut ćemo Gospodski dvor i crkvu (Curtea și biserica domnească din Piatra-Neamț), crkvu Svetog Ivana i toranj – koji se nalaze u samom centru grada, koje zgrada datiraju, sukladno povijesnim izvorima iz razdoblja 1468. -1475., za vrijeme vojvode A Stjepana velikog (Ștefan cel Mare). Za učenike je organiziran i izlet u samostan Neamț (Mănăstirea Neamț) i posjet Memorijalnoj kući Mihaila Sadoveanua (Casa memorială Mihail Sadoveanu), gdje su učenici imali priliku vidjeti jednu od poznatih pravoslavnih crkava, a nedaleko memorijalnu kuću Mihaila Sadoveanu, velikana rumunjske književnosti.

Sama olimpijada hrvatskog jezika sastojala se jedino od pismenog rada, kao i do sada. Posebno se ocjenjivala kreativnost i način izražavanja učenika. I dalje nas zabrinjava, kao manjinu, jako mali broj mjesta za sudjelovanje naših učenika na ovom državnom natjecanju. Zasad ostaju samo kao lijepa uspomena godine kada je na

nastavak na 10 str.

PĂSTRĂV LA METRU!

Întâmplarea a făcut ca în toamna anului 2014, mai exact pe la mijlocul lunii septembrie, să am parte de o ieșire la pescuit de păstrăv curcubeu extraordinară din toate punctele de vedere, cu peripeții multe și capturi pe măsură, dar și de o vreme nemaipomenit de frumoasă pentru acea perioadă a anului.

Se întâmplă într-o vineri după-amiază. Tocmai ce ieșisem de la muncă. Vremea era foarte răcoroasă, 2-3 grade peste zero, în contrast parcă cu soarele puternic, care se rotunjise prin crăpătura unui grup de nori ce rătăceau aiurea pe cerul de-un albastru interminabil. Se prevestea o zi perfectă, iar odată cu ea o presimțire încolțea cu tărie undeva în trăirile mele. Intuiam cu un optimism debordant lăcomia peștilor din acea zi, goana lor agitată, fără cap, în căutarea hranei.

Ajuns acasă, mi-am luat soția și fetița cu mine și am urcat într-un suflet pe un râu de munte. Fetele s-au acomodat rapid văzându-și natural de treburile lor, plimbatul și admiratul peisajelor din acea zonă muntoasă, de o frumusețe smulsă parcă din basme. Iar eu...cu ale mele.

Am ales cu grijă locul unde urma să pescuiesc, am montat lanseta, dar și prima nălucă care urma să înșele păstrăvii din acel perimetru. Am ales pentru început o zonă cu apă plină de repeziciune, cu adâncimi până la un metru și cu praguri adânci de partea opusă. Rămânea ca eu să lansez din partea accesibilă a malului, unde apa era mai mică.

Am început cu o oscilantă Bertie Lure, de 7 cm de culoare arămie, echipată cu o ancoră nr 7. Lansam în diagonală, în josul râului, iar apoi recuperam cu smucituri sacadate și pauze de una, două secunde. După primele lanseuri am reușit să aduc la mal trei păstrăvi de aproximativ jumătate de kilogram, eliberați, bineînțeles, imediat la locul faptei, dar nu înainte de a fi immortalizați și stocați pe hard disk – „tolba amintirilor” din vremurile noastre – deoarece n-a fost prima oară când am explorat locurile acestea și eram ferm convins că aici sălășluiesc păstrăvi, ale căror capturi immortalizate le-ar fi invidiat până și revistele de specialitate.

Ceea ce mai rămăsese din lumina zilei îmi dădea lesne de înțeles că nu va trece mult până la lăsarea întinericului, așa că m-am grăbit să urc în amonte și să schimb locul, deoarece, am mai spus-o, cunoșteam bine zona și știam de existența câtorva gropi imense, ale căror adâncimi variau între doi și trei metri.

Am ajuns, numai bine, taman înainte de lăsarea întinericului, în amurg. De altfel, perioada optimă de hrănire a răpitorilor. Așa că am început cu aceeași oscilantă. Am lansat în diagonală, unde era apa mai adâncă, am lăsat ca năluca să atingă albia râului, iar apoi am început recuperarea. N-a durat mult până ce primul păstrăv mi-a atacat năluca mincinosă, iar eu am contrat înțepându-l cu fermitate. Și lupta a început... Mi-am dat seama că de partea cealaltă a firului se afla un colos al speciei sale, deoarece nici nu-l înțepasem bine căci, numaidecât, a și făcut primele salturi deasupra luciului

apei. Am putut astfel, preț de câteva clipe, să-l admir în toată splendoarea sa. Mi se părea a fi un monstru fascinant. Acel uriaș „păstrăv curcubeu” s-a scufundat mai apoi în apele reci ale râului de munte, luptând încrâncenat pentru supraviețuire. Își căuta parcă cu disperare eliberarea, de acolo...din adâncuri.

Cu răbdarea și experiența acumulată de-a lungul anilor într-ale pescuitului la răpitori, am adus peștele, sleit de ultimele sale puteri, la mal. A urmat imortalizarea evenimentului și agonia păstrăvului. Un exemplar puternic de aproximativ 2-2,5 kg...

O asemenea captură mă făcea, fără dubii, cel mai fericit om de pe lume. Au urmat, însă, la puțin timp după prima captură, încă doi. Ceva mai mici, trebuie să recunosc!

Se făcuse deja târziu. Nu pentru mine, bineînțeles, căci hipnotizat de mirajul apei nu realizasem defel trecerea timpului, ci pentru companioanele mele, cărora aerul tare de munte și mersul pe jos de colorat le vlăguise puterile. Așa că, ușor iritat de îndemnul tot mai insistente ale soției și fără pic de justificare pentru supărarea

mea, am adunat ustensilele și prada și am luat-o la pas mărunț pe potecuța care ducea spre locul unde parcasem mașina. Pe drum, însă, mă-mbătam din ce în ce mai tare de fericire gândindu-mă la țuica primită recent din țară, care mă aștepta, smerită și nerăbdătoare în același timp, într-un colț de raft, acasă. Urma să-mi alint orgoliul cu măsurarea și curățarea prăzii și să mă delectez, pe final, cu tradiționalul preparat culinar „mămăligă cu pește și mujdei de usturoi”...

Petru Milos

nastavak sa 4 str.

Đurđu i sv. Vendelinu, marvinskom pastiru, za očuvanje stoke. Otkukanje je dio slavlja kojega najviše vole djeca, zato što oni tu imaju glavnu ulogu. Uhvati se u staji najmlađa i najljepša ovca i jedno janje, koje mora biti obavezno ženskog roda, jer kažu naši stari da će tako možda izbjeći veći broj janjenja ovnića. I dok netko iz obitelji drži janje pričvršćeno uz ovcu, baka ili mama dodaju djeci kukavičku s vjencem od vrbe, koji se stavi ispod ovčina i janjetova trbuha. Tradicija nalaže da one osobe koje vuču „kukavičku” moraju biti muškog i ženskog roda. Dok vuču objema rukama za „kukavičku” jedan glasno viče „kuku”, a drugi „otkuku” sve dok se ne otkine kruh i vijenac od vrbe. Onaj koji otkine najveći dio slatkoga kruha

Scensko "otkukanje" KUD-a "Klokotič"

strehe jer se je vjerovalo da će stoka tako biti zaštićena od vukova i drugih nepogoda. Također, prije ručka molilo se je za dobar urod i zdravlje stoke.

U prošlosti se je na Đurđevdan obavezno jela hrana od janjeta, kao paprikaš ili pak ispečeno janje u pećnici i napravili bi se domaći kolači „dligi” od

ali i vijenac od vrbe, pobjednik je. A stari kažu kako će iduće godine biti više janjeta muškog ili ženskog roda ovisno o rodu pobjednika „otkukanja”. Otkinuti vijenac od vrbe bio bi obično vješan o štalsku gredu ispod

oraha i maka. Danas se toga običaja malo obitelji još drže. Većina nema stoku koju bi otkukala pa onda ne peče „kukavičku” i niti ide kod salaša, već ostaje kod kuće odmarati se, jer se na Đurđevdan u našem kraju, ne radi ni kod kuće ni u polju.

Svakog zadnjeg utorka u mjesecu s početkom od 13:00, na TVR3 prikazuje se naša emisija na hrvatskom jeziku. Gledajte nas!

Svakog petka s početkom od 19:10, na frekvenciji 105,6 MHz Radio Rešice, emitira se naša emisija na hrvatskom jeziku. Slušajte nas!

Evo kako još jedan lijep običaj polako nestaje kod karaševskih Hrvata. Otkukanje je bio znak da se od toga dana zabranjivala paša za stoku po poljima i njivama sve do iza Miholjdana. Poslije podne, svaka obitelj bi krenula stadom ovaca k pastiru kojemu vodi stado na čuvanje preko ljeta. Stado bude u planinama ili pak u ravnicama, u „pusti” sve do jeseni, kada se vraća svome domu. Neusporediva je slika nekadašnjih stada s brda i ravnica ovih naših krajeva, ostavljajući svoju „košaru” i salaš, na putu prema novome pašnjaku s tužnom slikom današnjih praznih pašnjaka. Raspitajući se među mještanima sela Klokotič o običajima za Đurđevdan, jedna mi starija žena rekla, tužnim glasom, kako „neki put za Đurđevdan, su se bileli bregove ovčami koje bleje putam dok stignu kod ovčara... sad jedva vidiš ovcu kod nas!”

Običaji, unatoč mnoštvu praznovjernih elemenata koji imaju neki od njih, pripomogli su očuvanju naše tradicije i upoznavanju prošlosti Karaševaka na ovim prostorima. S druge pak strane, ti su dani bili posvećeni dobrim odnosima obitelji i rodbine, to su bili dani iskrenog i zajedničkog druženja, dani posvećeni i molitvi koja je razvijala vjeru i davala život na ovim prostorima.

Nadam se da običaj otkukanja neće izumrijeti i ostati samo u ljepom sjećanju starijih osoba, već dužni smo promovirati i očuvati tradicijsku baštinu naših predaka kako bismo je ostavili sljedećim naraštajima, kao jedan vrlo važan segment našega postojanja na ovim prostorima.

Slavica Muselin

OGLAS-ANUNȚ

Vând apartament 2 camere în zona Intim, semidecomndat, et.8, termopane cu rulou, balcon închis, gresie, faianță, ușă metalică și loc de parcare, la prețul de 21.000 euro, negociabil. Pentru informații sunați la nr. 0751516023.

continuare din pag. 3

art. 45, alin. 1 și 2, din Legea Educației Naționale nr. 1/2014 conform căruia „Persoanele aparținând minorităților naționale au dreptul să studieze și să se instruiască în limba maternă, la toate nivelurile, tipurile și formele de învățământ preuniversitar, în condițiile legii. În funcție de necesitățile locale se organizează, la cererea părinților sau tutorilor legali și în condițiile legii, grupe, clase sau unități de învățământ preuniversitar cu predare în limbile minorităților naționale.”

A doua solicitare a părinților elevilor

Despre a doua solicitare transmisă Inspectoratului Școlar Județean de către părinții elevilor de la Școala Nr. 2 Carașova, Uniunea Croaților din România a fost înștiințată de Ministerul Educației și Cercetării Științifice. Această solicitare survine ulterior deciziei Inspectoratului Școlar Județean de a

Școala Nr. 2 Carașova

ingădui funcționarea școlii respective și în anul școlar 2015-2016 și a fost elaborată cu prilejul ședinței conducerii Liceului Teoretic Bilingv Româno-Croat Carașova cu părinții elevilor. Ședința a fost organizată în data de 27.03.2015, la solicitarea Inspectoratului Școlar Județean, iar părinții elevilor au fost invitați să se pronunțe asupra cererii UCR privind necesitatea transformării școlii din unitate de învățământ cu predare parțială în limba croată în unitate școlară cu predare integrală în limba croată. La ședință a participat și domnul Neagul Petru, viceprimar al comunei, „care vizează tabelul cu semnături ale părinților, fapt care asigură în plus credibilitate opțiunilor exprimate de comunitatea croaților din România”, stă scris, printre altele, în adresa transmisă Ministerului Educației de către Inspectoratul Școlar Județean, căruia i s-a cerut un punct de vedere în legătură cu opțiunile părinților elevilor de la Școala Nr. 2 Carașova (sau Școala Gimnazială Nr. 2 Carașova ori Școala Primară Carașova, cum, în mod greșit, este denumită această instituție școlară de către Minister și Inspectorat). Și dacă tot a fost invitat să se pronunțe, Inspectoratul Școlar Județean a mai continuat: „Părinții

elevilor din Carașova nu împărtășesc părerea Uniunii Croaților din România așa cum este ea exprimată în adresa cu nr. 47/03.03.2015 trimisă Ministerului Educației și Cercetării Științifice.” Fără doar și poate, Inspectoratul Școlar și-a cules informațiile din procesul-verbal al ședinței organizate la Carașova, încheiat în data de 27.03.2015, și care conține următoarele concluzii:

„La ședință participă și domnul viceprimar al comunei Carașova, Neagul Petru.

Domnul director dă citire unei solicitări a Uniunii Croaților din România prin care aceasta solicită atât Ministerului Educației și Cercetării Științifice, cât și Inspectoratului Școlar Județean Caraș-Severin, înființarea școlii cu limbă de predare croată în Carașova în locul școlii cu limbă de predare croată- parțial (Școala Nr. 2 Carașova, secție a Liceului Teoretic Bilingv Româno-Croat Carașova). Părinții prezenți la întâlnire în număr de 51 își exprimă total dezacordul față de propu-

Inspectoratul Școlar Județean Caraș-Severin, și Liceul Teoretic Bilingv Româno-Croat Carașova, dar mai ales ultimele două, ne vorbesc cu o inocență tulburătoare despre dezacordul total al părinților elevilor Școlii Nr. 2 față de „propunerea UCR”. Ei, toți împreună, nu știu sau, mai corect spus, se prefac că nu știu, că dorința de înființare a școlii cu limba de predare croată, începând cu anul școlar 2015-2016, a fost a acestor părinți care, disperați că se va închide instituția de învățământ, au căutat ajutor în toate părțile, completând și semnând tabelele anexate primei solicitări adresate autorităților competente. Tocmai prezența viceprimarului comunei Carașova la ședința consacrată studierii „solicitării UCR”, prezență invocată ditirambic atât de conducerea Liceului Bilingv cât și de cea a Inspectoratului Școlar și menită să confere înținerii „un plus de credibilitate”, amplifică suspiciunile legate de seriozitatea întregului demers. Ca și cum ședința nu ar fi avut suficientă credibilitate fără participarea viceprimarului!

În schimb, poziția duplicitară a părinților elevilor de la Școala Nr. 2 Carașova, poziție care l-a aruncat în cea mai stranie nedumerire chiar și pe prof. Mihai Radan, președinte al Uniunii Croaților din România, se poate explica destul de simplu, fără prea mult efort. Între amenințarea concretă de închidere a școlii cu predare parțial bilingvă și posibilitatea rezonabilă de înființare a ei ca școală cu predare în limba croată, părinții elevilor au ales-o pe cea de-a doua. Când Inspectoratul Școlar Județean a schimbat macazul, găsind dintr-o dată fonduri suficiente pentru funcționarea ei în aceleași condiții și în anul școlar 2015-2016, și părinții s-au dezis de acțiunile lor anterioare.

Ciclul Gimnazial al Școlii Rafnic a rezistat ani la rândul sub presiunea amenințării cu comasarea. Într-un final, inevitabilul s-a produs...

Ivan Dobra

„ȘCOALA ALTFEL” EDIȚIA 2015

Săptămâna 6-10 aprilie 2015 a fost dedicată activităților educative extracurriculare și extrașcolare, în cadrul programului numit „Școala altfel: Să știi mai multe, să fii mai bun!”.

Altfel, înainte de vacanța de primăvară, elevii s-au bucurat de un orar special, format doar din activități cu caracter nonformal, fără a se organiza cursuri conform orarului obișnuit al unităților de învățământ. Timp de o săptămână, elevii din toată țara nu au mai primit note în funcție de cât de bine știu lecția sau cum au răspuns la lucrarea de control, „Școala altfel” testându-le spiritul de echipă, preocupările extra-școlare, competențele și talentele în domenii care nu țin de ceea ce scrie în manuale.

Scopul acestui program este implicarea tuturor copiilor preșcolari sau elevi, precum și a cadrelor didactice, în activități care să răspundă intereselor și preocupărilor diverse ale copiilor, dar și pentru punerea în valoare a talentelor și capacităților acestora în diferite domenii, nu neapărat în cele prezente în curriculumul național. Astfel, se urmărește stimularea elevilor și participarea lor la acțiuni variate, în contexte nonformale. Modalitatea de selecție a activităților propuse este hotărâtă la nivelul fiecărei unități de învățământ și clasă în parte și presupune implicarea atât a elevilor, a cadrelor didactice cât și a părinților. În cele din urmă, proiectele și activitățile alese trebuie să corespundă obiectivelor educaționale specifice fiecărei comunități școlare, fiind un rezultat al opțiunilor acestora. Timp de o săptămână, elevii pot participa la tot felul de activități interesante: pot merge la muze, la teatru, la film, în excursii sau pot organiza în clasă discuții pe diverse teme. Toate aceste activități au menirea de a-i învăța să pună în practică noțiunile teoretice pe care le învață la cursuri.

În scopul realizării proiectului „Școala altfel”, programul elevilor din comuna Carașova a fost destul de divers. Profesorii le-au pregătit ieșiri în aer liber, excursii sau vizite în locuri deosebite, unde să-și poată folosi cunoștințele acumulate în clasă.

Elevii și cadrele didactice din Iabalcea în Amfiteatrul UCR

Cum era de așteptat, cei mici au fost încântați de schimbare.

În cadrul programului „Școala altfel”, preșcolarii și școlarii de la Școala Primară Iabalcea au întreprins o excursie în comuna Carașova. Aceștia au fost însoțiți de învățătoarea Anca Florica Stănescu și de educatorul Beța Gheorghe, iar transportul s-a realizat cu autocarul asigurat de UCR, printr-un act de parteneriat. Prima oprire a elevilor din Iabalcea a fost la Școala Nr. 1 Carașova, unde au vizitat sălile de clasă și au făcut cunoștință cu colegii lor din comuna vecină. A doua oprire a fost la Sediul Central al Uniunii Croaților din România, unde elevii și profesorii au fost pentru scurt timp oaspeții unor angajați ai instituției. Printre altele, a fost vizitat sediul organizației, elevii au avut ocazia să vadă sala de ședințe și au fost fascinați să se așeze pe locurile unde stau consilierii în timpul intervențiilor. Încântați de faptul că se află într-o sală de ședințe, copiii s-au prefăcut că participă la o ședință adevărată. De la sediul UCR elevii din Iabalcea s-au deplasat spre capătul localității pentru a vizita locul de pelerinaj „Sf. Maria de la Lourd”, renovat în anul 2007 cu sprijinul credincioșilor din localitatea croată Zmijavci. În drumul lor spre lăcașul de cult au făcut un scurt popas la Școala Nr. 2 Carașova, unde, de asemenea, au vizitat clădirea, au făcut cunoștință cu elevii de acolo, oferind împreună și un scurt spectacol muzical, acompaniați de învățători, dar și de toți cei prezenți. Ultima oprire a fost în locul în care

părinții lor vin an de an în pelerinaj, cu ocazia diferitelor sărbători, - Sf. Maria de la Lourd. Acolo au admirat statueta Fecioarei Maria și pe cea a Sfintei Bernadeta, amplasate în stâncă, au stat lângă izvorul cu apa rece și cristalină care izvorăște din stâncă, au alergat și s-au jucat în poienița de peste părau și au cules floricele de câmp pentru doamna învățătoare.

Tot în săptămâna „Școala altfel”, elevii din Iabalcea au vizitat și Biblioteca comunală din Carașova, scopul vizitei constând în organizarea și desfășurarea activității cultural-educative „În lumea poveștilor”. În cadrul activității elevii au recitat poezii, au vizionat desene animate cu povești scrise de Ion Creangă, au primit informații despre scopul și rolul Bibliotecii în procesul de formare și educare a omului. Și elevii Liceului Bilingv Româno-Croat din Carașova au vizitat Biblioteca în cadrul activității cultural-educative, cu tema: „Rolul cărții în transmiterea informațiilor”. Elevii au avut ocazia să urmărească o prezentare despre istoria scrisului și a cărții, au urmărit filmulețe educative despre cele mai faimoase biblioteci din lume și au primit informații despre rolul bibliotecii în progresul civilizației umane.

Inițiatorii proiectului sunt de părere că elevii au nevoie de cât mai multă practică, pentru că altfel ies din școală doar cu noțiuni teoretice, pe care nu știu să le pună în aplicare.

Concluzia vine de la sinea: „Practica este mama învățării”.

Maria Giurchița